

97-166

1997

Reëel Perspectief

BOEKMAN*stichting*

Studiecentrum voor kunst, cultuur en beleid

Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
telefoon bibliotheek 020-624 3739

De uitleentermijn bedraagt 4 weken. Mits tijdig aangevraagd
is verlenging met 4 weken mogelijk, tenzij de publikatie
inmiddels is gereserveerd.

De uitleentermijn is verstreken op:

- 4 NOV. 1997.

: 352 : 8.009.7 : 3-053.6 : (492.72) : = 10 :

97-166

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Reëel Perspectief

Wenkend Perspectief

Op 6 december 1995 heeft de raad van de gemeente Groningen de cultuurnota *Alles voor de Kunst* vastgesteld. Hiermee zijn de kaders aangegeven van het cultuurbeleid in de periode 1996 tot en met 1999. Wij hebben daarbij drie doelen geformuleerd:

binding door vertakking, groei door afstemming en dynamiek door eigenzinnigheid.

In *Alles voor de Kunst* hebben wij aangegeven ons niet te willen beperken tot de rol van subsidiegever. Liever plaatsen wij onszelf in de rol van regisseur. Een regisseur verzorgt niet alleen de mise-en-scène en de verdeling van de rollen: hij is er vooral ook om spelers te inspireren en te stimuleren.

Onder de titel *Wenkend Perspectief* hebben wij daarom in onze cultuurnota suggesties gedaan voor verschillende projecten, die een aanzet vormen voor de praktische vertaling van onze doelstellingen.

Maar hiermee achten wij onze rol nog niet beëindigd. Wij hebben ons voorgenomen ook actief deel te nemen aan de realisering van *Wenkend Perspectief*. Samen met de culturele instellingen in de stad willen wij deze plannen ten uitvoer brengen.

In de *zinderende zomer* van 1996 heeft iedereen daarvan de eerste resultaten mogen ervaren. *A star is born* heeft Groningen op de kop gezet. Het spraakmakende festival heeft heel Nederland doordrongen van de ambities én de kwaliteiten van Groningen.

Groningen is onbetwist de culturele hoofdstad van het Noorden. Kunst en cultuur zijn speerpunt voor de profilering van onze stad. In de zomer zal de binnenstad van Groningen opnieuw het podium zijn voor sprankelende en spraakmakende cultuur.

Toch gaat onze aandacht niet alleen uit naar mega-manifestaties. Ook kleinere en misschien wat minder op de voorgrond tredende activiteiten dragen bij aan de ontwikkeling van het stedelijk cultuurklimaat.

Steeds meer inwoners van deze stad nemen actief deel aan culturele activiteiten. Bepaalde groepen uit onze samenleving zijn daarbij echter nog steeds ondervertegenwoordigd. In het komende jaar willen wij - in de jongste stad van Nederland - onze inspanningen vooral richten op het vergroten van de participatie van jongeren.

In deze brochure presenteren wij ons *Reëel Perspectief* voor 1997.

Burgemeester en Wethouders van Groningen.

binding door vertakking

Kunst kent vertakkingen naar vrijwel alle maatschappelijke sectoren. Kunst is een belangrijk bindend element in de samenleving. Die integrerende werking van kunst en cultuur willen wij zichtbaar maken en versterken door het leggen van dwarsverbanden en het aangaan van verregaande samenwerkingsverbanden met andere maatschappelijke sectoren.

(Alles voor de Kunst)

KUNSTKIDSDAG

Sinds 1990 heeft *Cultuur op School* vele duizenden Groningse scholieren in aanraking gebracht met kunst en cultuur. Aan het project werken vrijwel alle basisscholen in de stad mee.

Na de kennismaking met cultuur op school, volgt nu de kennismaking met cultuur BUITEN school. Voor veel kinderen zal het op Kunstkidsdag de eerste keer zijn dat ze een museum of schouwburg bezoeken.

In navolging van Amsterdam, waar een dergelijk initiatief al jaren zeer succesvol is, zullen op woensdag 12 maart 1997 de Groningse kunst- en cultuurinstellingen hun deuren openen voor leerlingen van groep acht van het basisonderwijs en de eerste klassen van het voortgezet onderwijs. De leerlingen brengen op deze dag een bezoek aan verschillende culturele instellingen naar keuze. Alle instellingen presenteren in ongeveer een uur hun programma. Bij de ene instelling zal dat bestaan uit een praatje of een rondleiding, bij een andere krijgen de jonge gasten een voorstelling of concert opgediend, bij weer een andere instelling zullen de leerlingen zelf een culturele activiteit uitvoeren.

Vrijwel alle in Groningen gevestigde culturele instellingen hebben hun medewerking toegezegd. De voorbereidingen zijn inmiddels in volle gang. In de toekomst zal de Kunstkidsdag door het Jongeren Uitbureau worden georganiseerd.

DE UITDAGING!

Een project voor de eerste klassen van het voortgezet onderwijs. Grote groepen leerlingen studeren onder professionele begeleiding in één dag een bewegingsvoorstelling in. Decors en kostuums maken ze zelf. Voor de begeleiding tekenen kunstenaars (regisseurs, choreografen, vormgevers) en vakleerkrachten.

Aan het einde van de dag wordt het resultaat gepresenteerd aan ouders en mede-leerlingen. Een vakkundige jury beoordeelt het resultaat.

Met het Kunstencentrum en Cultuur op School zijn wij momenteel in gesprek over de organisatie van het project.

Wij streven ernaar om in het najaar van 1997 de eerste aflevering van De Uitdaging! op een aantal scholen in de stad plaats te laten vinden.

DE SCHOOL ALS PODIUM IN DE WIJK

Door de grote aandacht voor culturele activiteiten in de binnenstad lijkt het wel eens of er in de wijken buiten het stadscentrum op cultureel gebied niets gebeurt. Toch vindt bijna een kwart van de voorstellingen in Groningen buiten het centrum plaats. Wij denken dat kunst een belangrijke factor kan zijn bij de versterking van de sociale structuur van een wijk. Daarom willen we de deelname aan kunst en cultuur in de stadswijken verder stimuleren, daarbij aansluiting zoekend bij de mogelijkheden en wensen die in de wijk leven.

Scholen kunnen daarin een belangrijke rol kunnen spelen. De Vensterscholen sluiten al bij deze gedachte aan. Ook scholen voor voortgezet onderwijs kunnen echter een relatie aangaan met de wijk waarin zij zijn gevestigd. Ook zij kunnen een functie als podium van en voor de wijk gaan bekleden. Dit podium wordt dan bespeeld door professionele kunstenaars, door leerlingen van de school en door (amateur)kunstenaars uit de wijk.

Op deze wijze ontstaat een wisselwerking tussen schoolbewoners en wijkbewoners. De school wordt zichtbaarder in de wijk en gaat tevens een functie voor de wijk vervullen.

Het project hebben wij ontwikkeld in relatie tot het Grote Stedenbeleid. Het initiatief heeft echter ook een duidelijke kunsteducatieve waarde. De leerlingen van de scholen verzorgen onder professionele begeleiding zelf programmering, organisatie en publiciteit van de podiumactiviteiten.

Het project past uitstekend in de studiehuisformule die onderdeel wordt van de tweede fase in het voortgezet onderwijs.

In 1997 willen wij op drie scholen in verschillende stadswijken een pilot-project opzetten. Voor de organisatie en begeleiding achten wij daarbij een belangrijke rol weggelegd voor Cultuur op School.

DE HIT-LES

De Stichting Popmuziek Nederland heeft een lesmethode ontwikkeld voor het voortgezet onderwijs waarmee een verbinding wordt gelegd tussen popmuziek en muziekonderwijs. De formule is eenvoudig en doeltreffend. De Hit-les gaat uit van het meest recente materiaal dat voorhanden is: de hitlijsten. Aan de hand van tophits worden vaardigheden als musiceren en luisteren behandeld. Ook muziekgeschiedenis vindt zijn plaats in deze lesmethode. Een extra dimensie vormen de workshops die Groninger popmuzikanten op de school zullen geven.

Groningen is de eerste stad in Nederland waar de Hit-les in het onderwijs zal worden toegepast. Het Rölingcollege heeft zich enthousiast getoond en zal de Hit-les in het schooljaar 1997-1998 bij zijn leerlingen introduceren.

NOORDERBAD

In 1997 zal een begin worden gemaakt met het 'Sleutelproject Noorderbad'. Het voormalige zwembad, waaraan veel inwoners van Groningen goede herinneringen bewaren, zal na een ingrijpende verbouwing opnieuw voor het publiek worden opengesteld. Het bad wordt omgevormd tot een - grotendeels culturele - voorziening voor de bewoners van Oosterpark en Korrewegwijk. In het nieuwe bad gaan verschillende culturele instellingen uit de stad samenwerken.

Het Noorderbad biedt plaats aan een filiaal van de Openbare Bibliotheek, dependances van het Kunstencentrum en de Stedelijke Muziekschool, en een podium van en voor bewoners van de omringende wijken. Ook zullen de samenwerkende instellingen een belangrijke rol krijgen bij de cultuureducatie op de basis- en Vensterscholen in de omgeving.

In de komende tijd zullen wij met bewoners en instellingen een organisatieplan opstellen, dat aansluit bij verlangens en wensen die in de omringende wijken leven.

groei door afstemming

Wij willen dat vraag en aanbod in de cultuur meer op elkaar worden afgestemd. Voor de ontwikkeling van de vraagzijde betekent dat meer nadruk op marketing, kunsteducatie en actieve kunstbeoefening. De uitdaging aan de aanbodzijde is om zich meer te richten op zaken die in brede kringen van de samenleving spelen en om aansluiting te zoeken bij nieuwe publieksgroepen. Voor instellingen werkzaam tussen vraag en aanbod, is een belangrijke rol weggelegd om op creatieve wijze vraag en aanbod nog nadrukkelijker bij elkaar te brengen.

(Alles voor de Kunst)

JONGEREN UITBUREAU

Educatieve projecten, waarin jongeren begeleid worden op het vlak van de cultuurconsumptie, beschouwen wij als een belangrijke voorwaarde voor een ontwikkeling van de vraag naar de kunsten. Daarom ondersteunen wij in 1997 de oprichting en ontwikkeling van een voor Nederland unieke instelling: het Jongeren Uitbureau.

Jongeren spelen in dit Uitbureau de hoofdrol: zelf maken zij de keuzes voor het aanbod en zij zijn het die de theaterdirecteuren zullen uitdagen tot een gewaagde, op jongeren toegesneden programmering.

Het Uitbureau reist met een mobiele stand langs scholen voor voortgezet en middelbaar (beroeps)onderwijs om een speciale selectie van voorstellingen en concerten in de noordelijke theaters onder de aandacht van jongeren te brengen. Leerlingen van de scholen bemannen de stand, geven informatie en verkopen kaartjes. Met de programmeurs van de theaters stellen zij het aanbod voor hun leeftijdsgenoten samen.

Het initiatief, dat in eerste instantie alleen was gericht op de jongeren in de stad Groningen, heeft ook bij andere noordelijke overheden een enthousiast onthaal gevonden. Wellicht zal het Uitbureau daardoor een functie voor de gehele noordelijke regio gaan vervullen.

SYNCHRON

Video en popmuziek zijn bij uitstek culturele uitingen van en voor jongeren.

'Synchron' is een nieuw, internationaal video-popclipfestival voor jongeren in Groningen, Bremen en Oldenburg. In dit project maken de jongeren videoclips van (regionale) popbands. Voorafgaand aan de opnamen volgen de jongeren een cursus videotechnieken. Tijdens het gehele project worden ze professioneel begeleid.

De beste clips worden op een internationaal festival in Oldenburg gepresenteerd. De hoofdprijs is uitzending van de clip op de Duitse regionale televisie. Over uitzending op de Nederlandse regionale televisie worden met TV-Noord nog gesprekken gevoerd.

Dit particuliere (Duitse) initiatief past ook uitstekend in ons streven naar versterking van internationale samenwerking. Wij willen het project daarom ook financieel ondersteunen.

MARKETING VOOR CULTURELE ORGANISATIES

In de culturele sector wordt het bij elkaar brengen en het afstemmen van vraag en aanbod van steeds groter belang. Tegelijkertijd is het - vooral voor kleinere culturele instellingen - lastig om een doeltreffende marketingstrategie te formuleren. Veel instellingen hebben belangstelling getoond voor een marketingcursus.

Daarom ondersteunen wij het initiatief van het Kunstencentrum voor het opzetten van een experimentele marketingcursus voor culturele instellingen. De cursus is primair bedoeld voor culturele organisaties die zich het hele jaar door bezighouden met de productie en distributie van cultuuruitingen. Workshops vormen een belangrijk onderdeel van de cursus. Veel aandacht wordt geschonken aan het leren omgaan met marketinginstrumenten in de dagelijkse praktijk.

De cursus zal in 1997 voor de eerste keer van start gaan. Als de formule succesvol is, zal het Kunstencentrum de cursus in het reguliere cursus-aanbod opnemen.

SENIOREN-UIT-SERVICE

Veel senioren maken al intensief gebruik van de culturele voorzieningen in onze stad. Tegelijkertijd houdt ook een aanzienlijke groep zich afzijdig, omdat er allerlei factoren zijn die deelname bemoeilijken of verhinderen.

Wij achten het een gemeentelijke taak om belemmeringen voor deelname zoveel mogelijk weg te nemen. Om die reden hebben wij plannen ontwikkeld voor een Senioren-Uit-Service.

De SUS zal een servicebureau zijn voor senioren en verstrekt informatie over een breed aanbod van culturele instellingen in en rond Groningen. Ook ontwikkelt de organisatie arrangementen die zijn toegesneden op de doelgroep. Ouderen bemannen zelf het bureau. Zij bemiddelen in de kaartverkoop en coördineren zo nodig het vervoer naar de culturele locaties. Ook de organisatie van kijk- en luisterkringen kan een taak van de SUS worden.

De Ouderenraad heeft zich enthousiast getoond over ons voorstel. Ook de Stichting Wing deelt het optimisme over het initiatief en zal meewerken aan de uitwerking van de plannen.

Wij streven ernaar de SUS in 1997 van start te laten gaan.

dynamiek door eigenzinnigheid

De culturele identiteit van Groningen kenmerkt zich steeds meer door eigenzinnigheid. Succesvolle ingrediënten hierbij zijn eigenwijze keuzes, spannende samenwerkingsprojecten en het optimaal benutten en ontwikkelen van aanwezig talent. Wij willen de dynamiek van het Groninger kunstleven bevorderen door onze eigenzinnige identiteit in de komende jaren nadrukkelijk te versterken en uit te bouwen.

(Alles voor de Kunst)

ZWOELE ZOMERS

Na de zinderende zomer van 1996 vinden ook in de zomermaanden van 1997 in de stad tal van interessante en belangwekkende culturele activiteiten plaats. Daarbij denken wij bijvoorbeeld aan het Munnekeholmspektakel, het festival Noorderzon en Swingin' Groningen. Wij streven ernaar om, in overleg met de verschillende organisatoren, die zomeractiviteiten die een belangrijke bijdrage leveren aan de versterking van het culturele imago van Groningen, onder één noemer te brengen en samen een (landelijke) promotiecampagne op te zetten.

Wij zullen geen pogingen doen om al in de zomer van 1997 een reprise van *A star is born* op de planken te zetten. Wel willen wij ons inzetten voor een continue uitbreiding en kwaliteitsverbetering van de zomeractiviteiten om over een aantal jaren Groningen opnieuw groots te kunnen laten vlammen.

In 1997 zullen de nieuwe podia waarmee onze stad het afgelopen jaar is verrijkt, veel aandacht krijgen. Voor de programmering van deze podia lijkt ons een belangrijke rol weggelegd voor de festivalorganisatie van Noorderzon, die steeds meer de spil vormt van de Groningse zwoele zomers.

Daarnaast streven wij ernaar om, in overleg met de betrokken organisatoren, de culturele kwaliteit van grootschalige publieksevenementen zoals de Landenweek en Groningens Ontzet, verder te verhogen en nog meer in overeenstemming te brengen met het culturele imago van onze stad.

HOUSE ANDERS

Van sommige kunstvormen wordt wel eens gezegd dat zij onverenigbaar zijn met jongerencultuur. Een voorbeeld daarvan is de moderne dans. Weinig jongeren zullen ooit in een schouwburg zo'n dansvoorstelling hebben bezocht. Voor ons was dit aanleiding om te bezien of een spannende samenwerking tussen jongeren en de 'gevestigde orde' tot stand kan worden gebracht.

Op ons verzoek hebben de Stichting Amateurdans en het Kunsten-centrum daarom een plan ontwikkeld waarin een verbinding wordt gelegd tussen de professionele en de amateurdans. In het plan wordt een typisch onderdeel van jongerencultuur - in dit geval de *house-scene* - geconfronteerd met de eigentijdse professionele dans. Uit de samenwerking tussen gabbers en professionals ontstaat een dansvoorstelling waarin elementen uit beide dansculturen samenkomen en versmelten.

Het resultaat wordt in het najaar van 1997 voor het voetlicht gebracht op een bijzondere en gedenkwaardige houseparty. Wij hebben voor dit dynamische project inmiddels financiering toegezegd.